

UDABERRIYARI.

«¡SÉ BIEN VENIDA, PRIMAVERA HERMOSA!»

SELGAS. (*Canto á la Primavera*).

«¡IZAN ZAITE ONGI-ETORRIYA, UDABERRI EDERRA!»

¡Udaberriya! ¡Zér poz aundiya
Sartzen didazun biyotz-barruan,
Begiratzean poza, nausirik
Sortitz osuan.

Ikusitzean, nola zurekin
Mendi-muñoak poztutzen diran,
Anchumechoak bezela, nola
Saltatzen diran.

Nola jasotzen duten mendiyak
Elurrik gabe, tontor goitua;
Nola garbirik, urdiñ-urdiñik
Dagon Zerua.

Nola bertistez¹ apaintzen diran
Charak, oyanak eta saroiyak;
Nola likurta² gozoz beterik
Dauden zelaiyak.

Nola zuaitzat betederdurik,³
Zabaltzen duten itzal gozua;
Nekaturikan dagonarentzat
Bedeinkatua.

Nola maitaro gordetzen duten
Adar-artean kabichuloa,
Choriyak beren umechoentzat
Egintakoa.

Nola choriyak kantatzen duten,
Atsegindurik, orri-tartean
Eguzkiyaren-argitasuna
Datorrenean.

Nola kant' oyek esnatzen duten
Lotan zegoen iturrichoa;
Bai-ta beerago dagon erreka
Leyarrezkoa.⁴

Murmur egiñaz, nola dijoan
Lore-tartean ibai garbiya,
Bere kolkoan erantzaturik⁵
Zeru guztiya.

Eta beerago, nola dijoan
Arbol ostotsuz inguraturik,
Ayen itzalpe naigarriyagaz
Gozaroturik.

Nola dijoan, ugarituaz
Zelaiyetako choragarriyak;
Ur garbiyakiñ bustirik, bazter
Ezkutatiyak.

Apar churizko bagak egiñaz,
Aitzean pizkor nola dijoan;
Ugeldiyetan paketurikan
Nola dagoan.

(1) Esmeralda.—(2) Aroma.—(3) Betederra=Pompa.—(4) Cristalino.—(5) Retratando.

Nola batutzen zayon menditik
Amildutzen dan errekachoa,
Naroturikan¹ utzirik leku
Bitartekoa;

Dakartziela kolko garbiyan
Iturrihoen doneskañiyak,²
Bere bidean arkitutako
Goai³ guztiyak.

Febo gorriya, nola Zeruan
Azaldutzean suzko gurdiyan,
Antzeturikan⁴ agertutzen dan
Ibai garbiyan.

Nola loreak makurtzen diran
Agur egiñaz eguzkiyari,
Negu-lañoak urrun birali
Dituenari;

Ken-duenari mendiyetatik
Lenago zuten elur-mantua;
Zeukana lurra, bere mendean
Gogor lotua;

Dituenari, larrosatutzen
Bazter guztiyak, azaldutzean,
Itsasoaren kolko bustitik
Goratutzean;

Dituenari Zeru garbiyak,
Arratsaldean, urreztatutzen,
Danean, gure begiyetatik
Ezkutatutzen;

Zelai guztiyak dituenari
Jarri mirariz estalirikan,
Bere beroaz lur izotztuak
Indarturikan.

Larrosak, nola zabaldurikan
Beren goporra,⁵ gabaz ichiya,
Botatzen duten inguruetan
Usai eztiya.

Nola azuzenak, egun sentiyan,
Azaltzen diran miragarriyak,
Erakutsirik intzaren tanto
Dizdizariyak.

Nola beretan irrist egiñaz,
Jostatutzendan artekaizea⁶
Zelai zabala dana lagarik
Bagaz betea.

Aintzir⁷ eder bat dirudiyela
Gozotasunez mugidatua,
Begiratzean zeñ garbiya dan
Bere kolkua.

Nola zumarrak, itsatsirikan
Daukan mats-ayen goratzallea;
Erakutsirik bere gañean,
Pozez, alea.

Nola dastatzen⁸ duten erleak
Loreen ezade⁹ dastagarriya;
Onetatikan ateratzeko
Gero eztiya.

Enadachoak nola kabiya
Duten egiten tellatuepean,
Beren egõitz¹⁰ negukotikan
itzulitzean.

Nola choricho jayo-berriyak,
Luma kizkurrez apaindurikan
Irtetzen diran egaatutzera
Kabichotikan.

(1) Fecundando.—(2) Ofrenda.—(3) Corriente.—(4) Pintado.—(5) Cáliz.—
(6) Brisa.—(7) Lago.—(8) Liban.—(9) Zumo.—(10) Mansión.

Ama-choriyak nola doazen
Ayen ondoren, erakustera
Pelleburuak¹ non dauden; bérak
Kontuz zaitzera.

Arkumechoak nola dabilizan,
Améén ondoren, *beeka* gaiñoak;
Nola jostatzen diran, pozturik
Anchumechoak.

Arkaitzak eta larre-zelaiyak
Beera, pizkorrik, saltaturikan,
Belar ederra dagon tokiyan
Gelditurikan.

Nola len zeuden odei trinkoak,
Gure gañetik iges joandiran;
Elkarri, setaz, bultzaturikan
Beren joairan.

Nola gaur zerbait ikusten bada
Len odei beltzak zeuden lekuan,
Laño churiya dala, jiraka
Gurpill-moduan.

Dirudiyela gora ta beera
Dabillen aurcho jostatzailea;
Kabitik, oraiñ, pozez irten dan
Chorikumea.

Gañetikan, dumbots-egñaz,
Nola jeisten dan uramildea,²
Biralirikan amiltokitik
Ega-jendea;

1884-an.

Baso gereizdun bereziyetan
Ezkutaturik, kantatutzera,
Beren izkuntzan, otseztizuro,
Mintzatutzera.

Nola Zeruan, izar ederrak
Dizdiz egiten duten gabeen,
Beren dizdizak butargiturik³
Emen lurrean;

Et' illargiyak zabaltzen duen
Argi gozatsu zillarreztua;
Bere errañuaz churiturikan
Zeru-izartsua.

¡Udaberrya! Lore polliten,
Chori chikiyan era maitea;
Zuk, Sortitz dana lagatzen dezu
Pozez betea.

Zu zera, biyotz illak piztutzen
Dituzun era maitagarriya;
Negu beltzeko tristetasunen
Garailariya.

Zurekin datoz usai gozoak,
Alosi⁴ eziñ esangarriyak,
Eta gizona lilluratutzen⁵
Duten argiyak.

Agurtzen zaitut, agurtzen zaitut
Biyotz-biyotzez, udaberrya;
Beti-kantako det zeradela
Nere pozkaiya.

KARMELO ECHEGARAY-KOAK

(1) Peligro.—(2) Cascada.—(3) Reflejando.—(4) Armonía.—(5) Deslumbran.